

ESPEDRISLLARC

REVISTA MUNICIPAL D'INFORMACIÓ I CULTURA DE BEGUR-ESCLANYÀ

N. 69 SETEMBRE 04

I Fira d'Indians,
tot un èxit

Revista Municipal
d'Informació i Cultura de
Begur-Esclanya

N. 69 setembre 2004

Ajuntament de Begur

Redacció:
Arxiu Històric Municipal
Bonaventura Carreras, 11
17255 Begur
Telèfon 972 62 43 05
e-mail:
arxiuunicipal@begur.org

Diputació de Girona

Disseny Gràfic: AUCA
Disseny i Comunicació

Impressió: Grafiques Palahí

Dipòsit legal: Gi - 802 - 1987

Fotos I Fira d'Indians: Carreras

Els conceptes i les opinions sostinguts en els articles signats que apareixen a *Es Pedris Llarg* no representen necessàriament l'opinió d'aquesta revista. Recordem que les pàgines d'*Es Pedris Llarg* són obertes a tothom. Qualsevol persona que vulgui emetre la seva opinió o col·laborar en la revista ha de lliurar els originals a la Redacció, fent-hi constar les seves dades personals i el seu telèfon, sense que això comporti cap compromís de publicació dels articles que no s'hagin sol·licitat expressament.

El nou Pla d'Ordenació Urbanística de Begur (II)

En l'editorial de *Es Pedris Llarg* del mes de desembre vaig parlar del nou Pla d'Ordenació Urbanística Municipal publicat finalment el mes de novembre de l'any passat. Explicava en aquell article la satisfacció personal en veure el resultat final després de quatre anys de treball, tant de l'equip redactor, com de l'àrea d'urbanisme, amb en Joan Català al davant.

Era el primer POUM aprovat d'acord amb la nova llei d'urbanisme, clarament restrictiu, elogiat per molts tècnics, amb molt de consens amb la propietat i sense protestes ecologistes. És per això que sorprèn el paper portat a terme pel grup socialista a l'oposició que, pèssimament assessorat, s'hi ha oposat. Entenc que es pugui qüestionar algun punt en concret, però estic convençut que globalment és una gran eina per al futur de Begur.

Ara ve la segona part, i la gran diferència amb l'anterior, és executar aquest POUM. De res serveix revisar el planejament si després no som capaços de tirar-lo endavant.

L'anterior Pla General va ser paper mullat, ja que per una banda el partit socialista el va posar en un calaix i, per una altra, nosaltres ja en el 1996

vàrem dir que ens veïem incapaços de portar-lo a terme. Exigir a l'actual govern el que un mateix no ha estat capaç de desenvolupar és poc seriós. Per això hem engegat i acabat aquesta revisió, un nou POUM que toca de peus a terra, i que estic convençut que s'executarà en poc temps. De moment ja estem tirant endavant els convenis que fan possible disposar de nous espais públics. Es tracta de l'ampliació del Parc de l'Arbreda, dels terrenys al costat del Mas d'en Pinc, del marge dret de l'entrada a Sa Tuna i, finalment, esperem disposar en poc temps del terreny que hi ha a la cruïlla entre el carrer Sant Pere i Santa Teresa per a una futura nova plaça,

Aquesta és una mostra clara del que és aquest nou document, que ha de significar en el seu conjunt un gran avenç per al municipi. Els que em coneixeu sabeu que no m'agrada fer volar coloms. Ser realista i saber fins on es pot arribar és molt important per tal que la política tingui credibilitat.

A tots que tingueu una bona tardor i als que ara podreu gaudir d'unes merescudes vacances, que ho passeu bé.

Carles Arnau i Ferrer
Alcalde

Extracte d'acords

Junta de Govern 11-05-04

- S'acorda sol·licitar al Ministeri de Medi Ambient l'execució de les obres d'estabilització geològica i protecció de les platges d'Illa Roja i Platja Fonda durant el proper hivern.

- Vista la sol·licitud presentada pel Sr. Francisco Cobos, es concedeix a l'interessat la jubilació anticipada voluntària amb efectes de 30/06/04, s'acorda traslladar-li un agraïment públic per la seva tasca durant tants anys a l'Ajuntament.

Ple 25-05-04

- S'aprova el Padró Municipal d'Habitants en referència a 1/01/04 amb una població de dret de 3876.

Junta de Govern 15-06-04

- Atesa la necessitat de dur a terme tasques de caràcter tècnic, específicament control d'obres, accions mediambientals i noves tecnologies aplicades a la gestió territorial; s'adjudica per procediment negociat el contracte d'assistència tècnica al Sr. Arcadi Gafas Oliveras.

Junta de Govern 22-06-04

- Essent necessari dur a terme obres de pavimentació a la urbanització Ses Costes, es contracta l'empresa Servià Cantó per a l'asfaltat del c/ Clavells (3.700 euros) i del c/ Coral·lins (14.390 euros).

Ple 22-06-04

- Per majoria s'adjudica, segons proposta de la Mesa de Contractació, el contracte de consultoria i assistència tècnica per a la redacció dels instruments de desenvolupament urbanístic de la Conca Sud de Residencial Begur a l'empresa Equip Tècnic Santandreu, SA pel preu de 189.000 euros.

- S'aprova per unanimitat el Pla d'Emergència Municipal redactat pel Departament d'Arquitectura i Enginyeria de la Construcció de la Universitat de Girona.

Junta de Govern 30-06-04

- S'adjudica per procediment negociat el contracte d'obra d'una pista esportiva a Esclanyà – veïnat Colomina- a l'empresa Pere Giralta Sagrera, SA pel preu de 59.721 euros.

Junta de Govern 20-07-04

- Essent necessari disposar d'un sonòmetre integrador i d'un calibrador sonor per a la Policia Local, es contracta l'empresa Cesve Instruments, SL per al subministrament (2.781 euros).

Ple 27-07-04

- S'aprova per unanimitat el Compte General de Pressupost de 2003 amb un romanent de tresorera total –superàvit- de 1.335.168 euros.

- S'acorda per unanimitat subscriure un conveni amb la Diputació de Girona per a l'execució de diverses actuacions de millores a la carretera de Sa Tuna i a la circumval·lació de Begur com a base per a la cessió a l'Ajuntament.

Junta de Govern 3-08-04

- Es contracta a l'empresa SIG, SL (REPSOL GAS) per dur a terme les obres de canalització de gas des de la xarxa de Sa Roda a les Escoles Dr. Arruga amb un import de 25.458 euros.

Junta de Govern 31-08-04

- Un cop efectuades les proves selectives convocades, en el marc de l'oferta pública d'ocupació 2004, per proveir dues places per al centre d'Educació Infantil Ses Falugues (auxiliar d'aula i monitora de menjador); es ratifica la proposta del Tribunal Qualificador i es nomena la Sra. Immaculada Cané per ocupar la plaça d'educadora-auxiliar d'aula i a la Sra. Isabel Perich, la plaça de monitora de menjador.

Ple 31-08-04

- S'acorda per unanimitat, passat el termini de la convocatòria pública corresponent, el nomenament del Sr. Josep Pereira com a jutge de pau titular i del Sr. Joan Machado com a jutge de pau substitut.

ATENCIÓ AL PÚBLIC DE L'ALCALDIA I REGIDORIES

Alcaldia: **Carles Arnau**
Governació / Obres i Serveis
Mati: De dilluns a divendres de 9 a 2

1r tinent d'alcalde: **Joan Català**
Urbanisme / Medi Ambient / Consell Municipal d'Esclanyà
Mati: De dilluns a divendres de 10 a 2
Tarda: Dimecres, de 6 a 8 (Esclanyà)

2n tinent d'alcalde: **Francisco Vadillo**
Esports / Festes / Gent Gran
Tarda: Dimarts de 6 a 8

3r tinent d'alcalde: **Rosa Pérez**
Ensenyament / Serveis Socials / Comerç
Tarda: Dimarts de 6 a 8

Regidoria d'Hisenda / Cultura / Joventut / Ràdio i Cinema: **Joan Loureiro**
Tarda: Dimarts de 6 a 8 (Escoles Velles)

Regidoria de Sanitat / Activitats al Casino i Esclanyà: **Neus Martínez**
Tarda: Dimarts de 7 a 8 (Begur)
Dijous de 4 a 5 (Esclanyà)

Regidoria de Platges i Serveis de neteja: **Joan Garcia**
Mati: De dilluns a dijous de 12 a 1

Regidoria de Turisme: **Clara Dato**
Mati: Dimarts d'11 a 1 (Oficina de Turisme)

Grup Municipal Socialista
Tarda: Dimarts de 6 a 8
Horari d'estiu: Dimarts de 10 a 12 mati

Nota: Es recomana concertar l'hora de visita amb antelació.

SEGURETAT

POLICIA LOCAL
972 62 42 00 - 972 62 34 78

MOSSOS D'ESQUADRA
088

INFORMACIÓ GENERAL
112 (Àmbit tot Catalunya)

Lucrecia a Ràdio Begur

Quan ens vam despertar el divendres dia 3 de setembre, de bon matí, i comprovarem que totes les prediccions meteorològiques s'acomplien –una intensa i persistent pluja queia sobre Begur– tot feia presagiar que la I Fira d'Indians es veuria frustrada sense remei.

S'havia convidat per a aquell de divendres, i com a pròleg de la Fira, la cantant cubana Lucrecia per signar, a Plaça, exemplars del seu llibre de contes *Besitos de chocolate*. El mal temps, és clar, va obligar a modificar el programa, i es va decidir que Lucrecia signés el seu llibre a Ràdio Begur, mentre se li faria una entrevista que l'acostés a tots els begurencs.

La capacitat de comunicació de la cantant cubana va quedar perfectament palesa al llarg de gairebé

l'hora que va durar l'entrevista. Amb una simpatia i grans dosis de seducció, Lucrecia va evocar amb certa nostàlgia els seus records d'infantesa –origen del recull de contes que s'apleguen en el seu llibre–, va relatar el seu primer aprenentatge musical a l'Havana de la mà d'Isolina Carrillo, autora del bolero "Dos gardenias", va opinar sobre la música cubana actual –es va definir deutora de músics com els que integren Buenavista Social Club–. Lucrecia va saludar amb entusiasme la celebració d'una Fira, a Begur, que estableix com a principis bàsics l'aprofundiment en la relació històrica entre Cuba i Begur.

L'entrevista es veié interrompuda en diverses ocasions per nens i nenes àvids d'obtenir un autògraf de l'artista cubana. A la sortida de l'emissora, Lucrecia va atendre amb una excel·lent predisposició totes les persones que se li acostaven per a saludar-la. La pluja s'havia escampat i l'alegria començava a recorre tots els carrers de Begur, a l'espera d'un intens cap de setmana.

Lluís Costa

Registre Civil

Naixements en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'1-04-2004 i el 30-06-2004

Data	Nounat/ada	Fill/a de:	
01-04-2004	Jordi Campasols Ayats	Jordi Campasols Martí	Maria Rosa Ayats Ferres
05-05-2004	Diana Borrell Ribes	Ramon Borrell Bayona	Eva Ribes Vilanova
15-05-2004	Claudia Parra Rodriguez	Angel Parra Gonzalez	Josefa Rodriguez Hernandez
16-06-2004	Andreu Rey Calafell	Luciano Rey Pérez	Nina Calafell Sandiumenge
30-06-2004	Francesc Xavier Llenas Contreras	Vicente Llenas Pinsach	María Isabel Contreras Alvarado

Defuncions i enterraments en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'1-04-2004 i el 31-06-2004

Nom	Data	Municipi de l'òbit
Antonio Romero Caballero	03-04-2004	GIRONA
Antonio Cros Alteras	27-04-2004	BEGUR
Montserrat Granes Gou	01-05-2004	GIRONA
Trinidad Contreras Medina	04-05-2004	PALAFRUGELL
Indalecio García Moreno	05-05-2004	PALAFRUGELL
Martina Ribas Cubo	07-05-2004	BEGUR
Gaspar Roberto Viñolas	15-05-2004	ESCLANYÀ
Maria Fernández Gallego	31-05-2004	ESCLANYÀ
Manuel Montalbán Moreno	25-05-2004	BARCELONA
Martín Ferrer Bruguera	08-06-2004	BARCELONA
Florencio Mont Aparicio	20-06-2004	BEGUR
José Ortiz Gómez	26-06-2004	PLATJA D'ARO
Maria Caner Deulofeu	28-06-2004	PALAMÓS

Casaments celebrats en el municipi de Begur durant el període comprès entre l'1-04-2004 i el 31-06-2004

Nom del Nuvi	Nom de la Núvia	Data
Daniel Torres Santeugini	Aina Segura Vendrell	15-05-2004
Javier Serra Bonmati	Rosa Capdevila Quintana	15-05-2004
Diego Pajuelo Pajuelo	Yamina El Haddouchi	06-06-2004
C. Cervantes Torre-Martín	Esther Querol Martínez	26-06-2004

VII Travessa de natació S'EIXUGADOR – AIGUAFREDA

Aquest any hem celebrat la 7a edició de la Travessa S'Eixugador – Aiguafreda de natació. Amb aquest són set els anys que el 3r diumenge de juliol i a la cala d'Aiguafreda ens trobem els nedadors i nedadores amb els seus acompanyants, organitzadors de la prova amb tots els col·laboradors i membres de seguretat com la Guardia Civil de Mar i la Creu Roja, per gaudir d'un matí en el qual l'esport, el companyerisme i, per sobre de tot, les ganes de passar-ho bé són els principals objectius de la diada.

Un cop els nedadors han complert tot el recorregut de la travessa, ens reunim per fer el repartiment dels obsequis a tots els participants i els trofeus als guanyadors de cada categoria mentre esmorzem tot comentant les incidències de la travessa.

La nombrosa participació de nedadors i nedadores es de molt diferents edats fa que s'hi barregi el fet de voler guanyar la prova i el fet de participar-hi tan sols amb l'objectiu d'acabar-la. De tota manera són molts els qui volen saber el temps i la classificació definitiva, i això ho trobareu a la pàgina web de l'Ajuntament de Begur.

Des de l'Àrea d'Esports de l'Ajuntament de Begur “MOLTES GRÀCIES PER LA VOSTRA COL·LABORACIÓ” en aquest esdeveniment esportiu.

ÀREA D'ESPORTS

III NIT DE L'ESPORT DE L'A.E. BEGUR

El passat dia 19 de juny es va celebrar en el pavelló poliesportiu de Begur, i com a cloenda de la temporada 2003-2004, la III Nit de l'Esport Base de l'A.E. Begur, que reuneix el components de pre-esportiva, aeròbic, bàsquet i futbol. Aquest esdeveniment va consistir en un sopar de germanor entre jugadors, tècnics, pares i acompanyants. Hi assitiren al voltant de cinc-centes persones, cosa que posa de manifest el gran èxit de la trobada, en la qual els nens i nenes són els grans protagonistes.

Durant la nit es va fer entrega de diversos trofeus als equips pel seu esforç durant la temporada, ja que han assolit grans fites en les seves categories. L'equip prebenjamí B de futbol, dirigit per Toni Romero, fou campió del seu grup. L'infantil femení de bàsquet, dirigit per Pep Montseny i l'Anton, va assolir el primer lloc en la segona fase de l'any. L'equip cadet de futbol, entrenat per Cristóbal Escribano i Sergi Ribas, va obtenir la tercera posició i, dies més tard, va aconseguir pujar de categoria, cosa que es va poder celebrar la mateixa nit. També es va lliurar el tercer premi a la formació de l'Esport Base a Begur, que aquest any fou per a Jordi Carreras i Serrano, per la seva tasca dins el món del futbol base.

El sopar va concloure amb un ball, a càrrec d'una disco mòbil, del qual tothom va poder gaudir a la pista.

Des d'aquesta Regidoria d'Esports vull agrair la presència de tots els que van assistir al sopar, així com els col·laboradors que varen fer possible la festa i la col·laboració dels assistents.

Francisco Vadillo
Regidor d'Esports

Activitats a Esclanyà per al proper curs 2004-2005

S'ha acabat la calor, i amb el final de l'estiu encetem un cop més les activitats per al proper curs. Hem procurat que la oferta sigui ben àmplia, i hi hagi cabuda per als grans i per als petits, per als esportistes i per als artistes, una mica als gust de tots.

Per tots aquells que tinguin ganes d'agafar paper i bolígraf els oferim l'alfabetització, l'anglès i el català. Per als qui agradi el fil i l'agulla o potser un pinzell, res millor que venir a fer labors, *patchwork* o manualitats. No ens hem oblidat tampoc d'aquelles persones que volen moure l'esquelet; per a ells l'oferta és ben suggeridora: aeròbic, gimnàstica, balls de saló, *tai-txi*, i com a novetat, les sevillanes. I per als més menuts de la casa tenim dues noves activitats: manualitats infantils per als més artistes i reforç escolar per a tots aquells que no volen perdre pistonada a l'escola. No oblideu que un any més, la Mari Martín us espera els dissabtes establerts en el calendari per venir a celebrar les diferents festes que el proper curs ens té preparades.

A tots els ciutadans d'Esclanyà, us convidem a participar de totes aquestes activitats que per vosaltres hem preparat i no oblideu l'esperit del poble està en cada un de nosaltres.

La Festa Major

El passat 30 i 31 de juliol i 1 d'agost, Esclanyà va viure la seva FESTA MAJOR. Ho posem amb lletres

Festa de l'escuma

majúscules perquè un any més ha estat del tot lliúda i divertida. Tots ho vam passar d'allò més bé i hi va haver de tot i força: balls, concert, exhibició d'aeròbic, festa de l'escuma, varietats, missa i sardanes. Com a novetat, el divendres 6 d'agost vam estrenar la cantada d'havaneres amb l'actuació del grup Peix Fregit. Van ser molts els que van gaudir d'aquesta cantada i esperem que el proper any siguem molts més.

LA COMISSIÓ DE FESTES

Cal dir i no oblidar, que organitzar una Festa Major com la nostra vol molta feina i moltes hores. Tota aquesta feina no es fa sola sinó que darrere hi ha un grup de persones que voluntàriament ens regala el seu temps per tal que tot vagi sobre rodes. Des d'aquí i en nom de tots us volem donar les gràcies per mantenir viu l'esperit de la nostra festa, pel vostre esforç i bon humor !!!

L'Associació de Teatre Els Indianos de Begur va acabar el curs 2003-2004 representant al Casino Cultural **SPOT**, adaptació de l'obra de Carles Alberola i Roberto García, el 27 de juny, dins del Programa de la Festa Major de Sant Pere, actuació que ja és tradicional en el que va de segle.

L'obra composta de 10 escenes va permetre l'actuació dels 9 components del grup i va evidenciar els fruits del treball portat a terme durant el curs sota la direcció d'en Ferran Joanmiquel. El 31 de juliol la vam poder tornar representar al Local Social de Medinyà, el poble d'en Ferran, en una actuació important perquè consolidara la maduresa i compromís del grup d'actors i director.

Quan llegiu aquestes línies el grup haurà participat en la I FIRA D'INDIANS que se celebra al nostre poble els dies 3,4 i 5 de setembre aportant animació al carrer, col·laborant com a una entitat més al reeiximent de la Fira.

De cares al nou curs 2004-2005, que tenim a la cantonada, seguirem fent escola de teatre a partir del mes d'octubre i fins a Sant Pere, en l'horari i dia que amb el temps hem trobat més apropiat: els dissabtes de 6 a 8 del vespre. Comptarem altra vegada amb la direcció d'en Ferran, de qui els components del grup de teatre i els pares estem molt contents; amb el suport de l'Ajuntament i amb l'espai teatral del Casino.

Els interessats a formar part dels *Indianos*, per seguir l'escola de teatre, podeu trucar al telèfon de l'Associació: 649 224 055. És a partir de primer

d'ESO (Ensenyament Secundari Obligatori) que un noi o noia pot apuntar-se a l'escola de teatre. Si s'és menor d'edat els pares o tutors hauran de fer-se socis de **L'Associació de Teatre Els Indianos de Begur**.

Activitats i cursos a Begur 2004-2005

D'octubre a maig en el Casino Cultural es portaran a terme les següents activitats:

- Alfabetització
- Català
- Labors
- Manualitats artesanals
- Anglès
- Vols fer teatre?

INSCRIPCIONS: del 13 al 27 de setembre (Edifici Escoles Velles – Begur – Responsable: Rosa Vilà)

MES INFORMACIÓ: Telèfon 972624305 de 5 a 8 tarda (de dilluns a divendres)

Fotos: M. Carreras

Com una havanera: visites guiades de Begur

Les visites teatralitzades d'aquest estiu han tingut com a marc el Begur del vuit-cents, quan la vila es va perfumar amb la brisa de les Antilles. L'aventura de les Amèriques fou una fortuna per a alguns begurencs i un daltabaix per a d'altres. Després de tantes anades i vingudes entre la Mediterrània i el Carib, encara avui les cases d'indians són testimoni de la fastuosa sort d'uns pocs, i encara dins les melodies de les havaneres ressonen històries d'amor i de mulates, de cors naufragats i vaixells migpartits.

Un actor –David Planas– i dues actrius –Elena Martinell i Meritxell Yanes– ens han guiat pels carrers, els edificis i la història d'una època que va canviar radicalment la fesomia del poble. La direcció ha anat a càrrec de Cristina Cervià, la dramaturgia de Josep Pujol, amb l'assessorament històric de l'arxiver municipal Lluís Costa.

La temàtica havanera de les visites guiades s'ha afegit en el projecte de la regidoria de

cultura de fomentar i promocionar el coneixement de la història de les relacions entre Cuba i Begur.

L'èxit de públic i de crítica ha estat absolut.

I Fira d'Indians

La família de Pere Cortada va ser rebuda amb tots els honors. Hi eren les autoritats, els visitants encuriósits, els indians, els cubans i, sobretot, els begurencs.

La fira va ser un èxit. Els carrers de Begur es van transformar i els vam descobrir plens d'artesans, d'oficis, de gastronomia cubana. Els vam descobrir plens de gom a gom, de gent de fora que ens venia a veure. Vam tenir l'oportunitat d'explicar-los alguns retalls de la nostra història, de mostrar-los l'empremta del nostre passat indià.

Hi érem tots, els avis, els pares, els fills, els néts, famílies senceres al carrer, amb ganes de passar-s'ho bé, de gaudir de la festa, del poble; ganes d'encomanar-se de ritme i alegria cubana.

Entre tots vam aconseguir una imatge del poble diferent, els botiguers van ambientar els seus aparadors i van adaptar la seva vestimenta, com també ho van fer les persones

que sortien al carrer, que van buscar el blanc dels seus armaris. Els restauradors van incloure plats típicament cubans a les seves cartes. Tot plegat, potser, com a reconeixement pel fet d'haver-los proposat un cap de setmana amb voluntat de fer-nos una imatge, de guanyar-nos el reconeixement turístic, des del nostre passat, i amb voluntat de mantenir uns vincles amb el poble cubà, que durant la segona meitat del segle XIX, va acollir-nos.

Malgrat el tòpic, crec que hem aconseguit muntar la I Fira d'Indians entre tots, des de les associacions, l'Associació de Teatre Els Indianos, la Coral Jove de l'Escola de Música, el Grup de Festes, Ràdio Begur, l'Escola Dr. Arruga. Ho hem fet també, des de diverses àrees de l'Ajuntament, Cultura, Turisme, Policia Local, Brigada Municipal. L'agraïment a tots ells.

Ara toca mantenir el que hem començat i proposar-nos de millorar la fira per als propers anys. Ens cal consolidar la fira i, per mi, com a regidor de cultura, el repte és engrescador i més, ara, que sé que l'any vinent, tots aportarem les idees que ens han anat sorgint durant els dies 3, 4 i 5 de setembre d'enguany.

Finalment, m'agradaria recordar-vos l'inici de la festa, després d'aquella pluja amenaçadora del divendres al matí, la veu de la Lucrecia al Pati de les Escoles Velles, esvaint qualsevol núvol impertinent i engrescant al públic, amb tota aquella força que transmet. Gràcies a ella per implicar-se en el nostre projecte i per omplir-nos d'aigua la fira, amb totes les connotacions que la seva paraula preferida comporta.

Joan Manel Loureiro i Vall
Regidor de Cultura

lectura més que positiva de la primera fira dedicada a Cuba, aprofitant el fort lligam que es va establir amb aquest país que va atraure més de mig miler de begurencs entre el final del segle XVIII i el XIX.

«La fira ha servit fins i tot perquè molts ciutadans descobrissin per primer cop Begur», assegurava l'alcalde. Arnau va avançar la continuïtat d'aquest esdeveniment i la intenció de mantenir-lo cada primer cap de setmana de setembre.

Entre els actes més multitudinaris va haver-hi la cantada d'havaneres i la rebuda teatrelitzada d'una família de colons després de 21 anys fora del municipi. La música cubana també ha ressonat pels carrers de Begur, amb Lucrecia, divendres, o el grup de música afrocubana Enildo Rasúa Valllosera.

Dani Vilà

Publicat a *El Punt*, el 6-09-2004

L'èxit de la I Fira d'Indians de Begur garanteix la seva continuïtat

Restauradors i comerciants, satisfets per l'allau de visitants

L'èxit rotund de públic que ha tingut la primera edició de la Fira d'Indians que s'ha celebrat els dies 3, 4 i 5 de setembre a Begur, garanteix la seva continuïtat el pròxim estiu. La gran concurrència en el mercat artesanal amb productes d'ultramar i la participació massiva en les havaneres o en la rebuda d'una família de colons han certificat la bona rebuda de públic de la nova fira. Begur ha recuperat així les arrels històriques que l'uneixen amb Cuba.

L'allau de visitants que va passar per la fira dedicada als indians i a Cuba ha superat les expectatives més optimistes. Així ho reconeixia l'alcalde, Carles Arnau, després que molts veïns admetessin que feia molts anys que no veien tanta gent al poble, on la fira amb productes artesanals i oficis com ara el de cisteller o filador omplia els carrers neuràlgics de Begur. De fet Arnau, ja va comprovar que van fer curt amb les gairebé 1.300 places de pàrquing que té Begur per encabir-hi tots els vehicles dels visitants. Restaurants i comerciants també han fet una

Un debat repassa les relacions històriques entre Cuba i Begur

En el marc de la I Fira d'Indians de Begur es va celebrar un acte cultural on es van debatre diversos aspectes relacionats amb les relacions històriques entre Cuba i Begur. El debat va ser conduït per l'historiador i arxiver Lluís Costa, qui va introduir el tema oferint una descripció històrica de l'emigració de Begur a Cuba al llarg del segle XIX, aportant diversos temes de debat com ara la implicació dels capitals indians en el procés d'industrialització de la Catalunya de finals del segle XIX, les condicions de vida i les activitats econòmiques dels emigrants catalans a Cuba o les tradicions catalanes amb influència cubana com foren les havaneres. El tema de la participació catalana en els processos independentistes cubans va despertar la controvèrsia del debat. Lluís Costa va defensar amb rotunditat que la major part de la burgesia catalana prioritza els interessos econòmics i, per tant, defensava el marc colonial imperant a l'illa. En el debat hi van participar també, entre d'altres, el delegat a Catalunya de la Sociedad de Beneficencia de Naturales de Cataluña de La Habana, Andreu Navarro; Baltasar Parera –bésnet de l'indià Pere Coll Rigau– i l'historiador Josep M. Fullola Pericot.

L'acte va estar amenitzat amb la música i les veus del grup d'havaneres L'Empordanet. La sala del Casino Cultural de Begur es va veure desbordada d'un públic que va seguir amb molt d'interès la jornada.

Pregó de la Festa Major de Sant Pere 2004

Bona tarda a tothom.

En primer lloc, gràcies a tots els que us heu reunit aquí per escoltar aquest pregó. El meu agraïment també a la Comissió de Festes, que m'ha convidat a fer aquest acte.

Quan el regidor de festes, en Paco Vadillo, em va demanar que fes el pregó, vaig sentir-me afalagat i vaig pensar que seria una bona oportunitat per reflexionar sobre dos aspectes que, a parer meu, van íntimament lligats: la nostra identitat com a poble i la nostra forma de viure la festa major. Begur és un poble especial, original. Ja sé que tots els pobles podrien dir el mateix: que són únics i especials. Però en el cas de Begur hi ha una sèrie de característiques que així ho confirmen. Begur gaudeix d'una situació geogràfica privilegiada. I no em refereixo només a la gran bellesa del nostre paisatge, sinó també al fet que es troba en un lloc al qual s'hi ha de venir expressament. És una vila que, més enllà, només hi té el mar. És com si la geografia ens hagués donat una protecció natural contra l'exterior, com si ens volgués fer diferents de la resta.

Segurament per això els begurencs som també força peculiars. Només heu de pensar en els personatges que ha donat aquest poble. Encara que sempre resulta perillós generalitzar, sí que crec que els begurencs tenim una actitud específica davant la vida, una manera de fer pròpia, un tarannà una mica murri i colloneta. De vegades som sorruts i un xic desconfiats o descreguts. Ens ho mirem tot amb certa ironia, amb sorna.

Com la nostra costa, com el nostre paisatge, som feréstecs i indomables. Però també som capaços de donar-nos obertament, de tot cor, quan creiem que paga la pena.

Fins i tot tenim un parlar distintiu, d'una gran riquesa, ple d'expressions suggerents. Quina llàstima que es vagi perdent el parlar de Begur! El parlar salat i totes les paraules pròpies.

Com a escriptor és una de les coses que més greu em sap. I sempre he intentat que els meus llibres recuperessin aquests mots i aquestes expressions nostres (encara que sovint he de barallar-me amb els correctors de les editorials).

Com veieu, doncs, Begur ho té tot i sovint he pensat que els que vivim aquí no som prou conscients de la sort que tenim. Potser cal marxar

un temps de Begur per adonar-nos del privilegiats que som. Només cal pensar en les fortunes que paga la gent per venir a viure al nostre poble o en tots aquells que frisen per tenir un dia lliure i escapar-se cap aquí, tot fent interminables cues a la carretera.

A Begur, qui hi ve una vegada hi torna; i qui pot, s'hi queda.

Moltes vegades tinc la sensació que vivim en una mena d'oasi, en un petit paradís, en un indret privilegiat que ens permet gaudir d'una gran qualitat de vida.

Però tampoc voldria que aquests privilegis ens fessin tancar els ulls a la realitat, reclosos en el nostre petit i còmode refugi.

No voldria que els begurencs ens tornéssim massa conformistes, sinó que mantinguéssim un esperit crític amb tot el que ens envolta.

Perquè no podem oblidar que a fora hi ha un món ple d'injustícies i desigualtats. Una societat en la qual encara queden moltes problemes per resoldre. Perquè crec que se'ns plantegen gran reptes com a poble. I hem de ser capaços de mantenir la nostra personalitat, la nostra cultura, el nostre paisatge, tot fent-ho compatible amb el progrés, amb el turisme, amb l'arribada de nous pobles i noves necessitats.

En poques paraules: hem de ser capaços de preservar la nostra identitat i la nostra consciència de poble. I poques coses reflecteixen millor aquesta consciència com ho fa la festa major.

La festa major és el mirall d'un poble, de la cohesió de la seva gent.

M'agradaria que es vivís la festa major com es feina abans: com un esdeveniment especial, on tothom hi participa. On, si cal, es tira la casa per la finestra.

Per això, permeteu-me acabar amb un reguitzell de recomanacions per aquesta festa major.

Sortiu al carrer, empleu els bars i la plaça. Oblideu les hipoteques, els maldecaps de la feina, els problemes de casa, els quilos de més, els exàmens...

I gaudiu de la festa major. Mengeu, beveu, balleu i ... feu tot allò que el cos us demani.

Sobretot, sigueu molt feliços.

Perquè la festa dura quatre dies. I la vida, com ja sabeu, també.

Miquel Martín i Serra

*El pregoner, Miquel Martín
Foto: A. Tàpies*

Exposicions d'estiu a les Escoles Velles de Begur

L'artista CALULL, va inaugurar el 19 de juny el cicle d'exposicions que com cada any tenim l'oportunitat de visitar a les Escoles Velles de Begur. Fins al 13 de juliol, Calull ens va proposar a les seves obres, un viatge i una crònica vers paisatges amb figura que l'han seduït, parlen dels colors de les llunyanes: Amèrica, Àsia, Àfrica o amb ressonàncies més properes plenes de ritme exòtic que l'artista porta a dins com un clixé de l'experiència viscuda. La seva tècnica fa servir l'espàtula o el pinzell amb diferents resultats, que semblen separar-se per èpoques o temes, però aquesta sensació no minva la qualitat artística. Calull és segurament una promesa carregada de futur

La darrera quinzena de juliol va ser l'experimentat artista CASADEMONT qui va presentar la seva col·lecció. Tant de temps de fruit dels paisatges nostres, en aquest cas seus, fan de l'artista un recitador d'aquests perfils i colors compartits, roques, cels, mar... La seva constant és una especial boirina sortida des de la seva enriquida paleta i que il·lumina màgicament les seves teles amb una llum estiuenca i càlida. Hi ha quelcom que recorda els grans pintors metafísics italians. Casademont és l'exemple d'un treball constant, honest i amb ofici, segurament pintarà sempre, és un artista.

VICTOR DOLZ, del 3 al 15 d'agost, ens va sorprendre a tots amb una agosarada exposició plena de força visual i expressiva. Dolz parla en les seves peces d'un món interior abocat sovint a la fatalitat, rostres que expliquen un llarg camí de cansament vital o d'experiència, tantes mirades plenes de somnis buits. Un dibuix acurat al servei del pretès i un traç sense aparents complicacions adoben una explicació artística molt acurada, únicament arriscada plàsticament en els encaixos i colors detonants que a voltes recorden el "còmic". L'artista empordanès no és el pintor del costat obscur ni el de la tristesa, és el pintor de la nostra gent.

Com cada any, l'artista guanyador del "CONCURS D'ARTS PLÀSTIQUES" té l'oportunitat de presentar una mostra de les seves creacions a les Escoles Velles. Enguany DOLORS BOSCH, guardonada l'any passat, va inaugurar el 17 d'agost la seva exposició davant d'un nombre públic que ben aviat va ser còmplice de l'especial inauguració, amb la lectura d'un manifest a càrrec de l'artista i una acció simbòlica de tots els presents. Les seves obres són una amalgama de tècniques al servei

de les seves personals interpretacions perfils suggerits, colors suaus o formes barroques amb volums i textures serveixen per portar a l'observador al seu món complex, a voltes pensat, d'altres intuït. Tant les pintures, com les escultures (amb pasta de paper i cartró) o les ceràmiques, esplèndidament presentades, donen fe del treball i professionalitat de l'artista.

Una exposició com la de Dolors Bosch, serveix per adonar-nos del valuós servei de les vint-i-set edicions del CONCURS D'ARTS PLÀSTIQUES, que cada any ens fan gaudir d'uns artistes que així tenen una plataforma immillorable per a ensenyar-nos tot el que fan.

Una mirada a la Biennal de Venècia

La sala de plens de l'Ajuntament de Begur va aplegar el passat 17 d'agost un bon grapat de persones relacionades amb el món de l'art per a parlar sobre la "BIENNALE" i el missatge que porta implícit una manifestació d'art contemporani.

Un vídeo enregistrat per l'artista gironí Josep Perpiñà, enviat per la revista Bonart a la mostra veneciana, que celebra les seves "noces d'or", va obrir la sessió. Una mirada quasi furtiva de l'exposició, una frenètica corredissa entre pavellons i països, una autèntica bogeria de formes, sons, llums, colors..., són coses de l'art contemporani. Va ser perfecte per estrenar el debat.

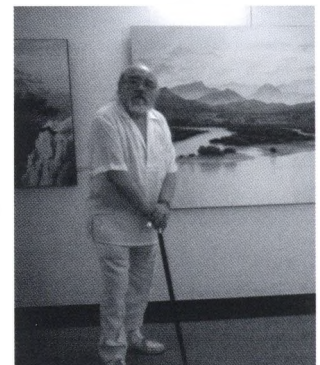
El públic, els artistes: Josep Perpiñà, Modest Cuixart, Bep Marquès, Guillem Rocas, Robert Manera i el director de la revista Bonart: Ricard Planas participaren activament en la polèmica. La cordialitat i el sentit de l'humor varen ser el to general de totes les intervencions, sense deixar de banda els aspectes més problemàtics de l'art contemporani, com la facilitat amb què, dins aquest món pugui existir una manca de criteri en la selecció de les obres o, encara pitjor, la selecció d'artistes "originals" en detriment de la qualitat. Tothom va coincidir, però, en la necessitat d'aquests tipus de grans intercanvis culturals, tot i entendre que un art "oficial" no és la millor manera d'assegurar un futur més optimista.

Una tertúlia que recordava, amb certa nostàlgia, aquelles dels cafès de barris vells, on al final, no s'arreglava res i sempre en sortia alguna per recordar. Fent referència a l'art contemporani, algú un dia va dir: "Molts jocs de mans i poca màgia".

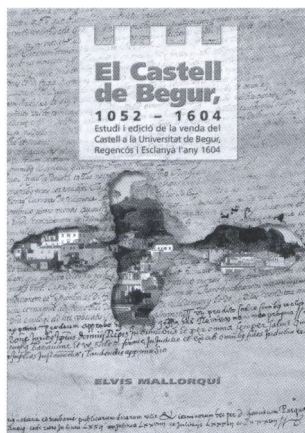
Robert Manera

Calull. Foto: A. Tàpies

Casademont. Foto: A. Tàpies

Elvis Mallorquí. Foto: Carreras

Presentació del llibre ELCASTELL DE BEGUR coincidint amb la Diada

El passat 11 de setembre, com ja és tradicional, es va celebrar una conferència a la Biblioteca Municipal amb motiu de la Diada Nacional de Catalunya. L'acte va servir per presentar l'obra d'Elvis Mallorquí, *El castell de Begur. 1052-1604. Estudi i edició de la venda del Castell a la universitat de Begur, Regencós i Esclanyà l'any 1604*. A continuació oferim un petit tast del llibre.

El 23 de setembre del 2004 se celebra una important efemèride per als begurencs. Fa quatre-cents anys, els seus avantpassats i els de Regencós i Esclanyà van comprar el castell de Begur i els drets que en depenien al seu darrer senyor, Carles de Vilademany i de Cruïlles. Afortunadament, la distància que ens separa del fet històric que festegem s'interposa per ajudar-nos a interpretar correctament el significat d'aquesta fita i a no caure en el parany d'utilitzar-la amb una finalitat política. En canvi, els anys 1704 i 1804, si s'haguessin celebrat, respectivament, el primer i segon centenaris de la venda, el distanciament hauria estat molt més difícil perquè els drets feudals encara eren vigents arreu del país. El festeig de la venda del castell de Begur, als segles XVIII i XIX, s'hauria pogut interpretar com una reivindicació i protesta en contra de la dependència política de les comunitats rurals veïnes envers el règim senyorial. I això hauria enterbolit la dimensió real del fet destacant uns aspectes, com la intervenció dels habitants de Begur, Regencós i Esclanyà, i amagant-ne uns altres, com la pervivència dels drets feudals després de la venda del 1604.

1 Es tracta del pergami n. 32 de l'Arxiu Municipal de Begur (AMB), on també es conserva, amb el n. 33, una còpia coetània del mateix document (cf. Lluís Costa, *Arxius i recerca històrica*.

L'Arxiu Municipal de Begur, Begur: Ajuntament, 1994, p. 141).

Avui, estem lluny d'aquesta situació. Per això, la celebració d'aquesta data històrica ha de tenir unes finalitats ben diferents: en primer lloc, valorar amb detall tot el que es va signar el 23 de setembre de 1604; a continuació, entendre què va significar aquest fet per a la història de Begur, Regencós i Esclanyà i, finalment, posar-ho a l'abast de tothom. Aquests són els objectius del present treball que inclou, després d'un estudi introductori, la transcripció i la traducció de la venda de l'any 1604.

A l'Arxiu Municipal de Begur, es conserva el text en pergami de la venda del castell de Begur, el

dia 23 de setembre del 1604, efectuada pel senyor Carles de Vilademany i de Cruïlles. 1

La venda, signada a la ciutat de Girona, la va redactar Pere Espígol i de Verntallat, ciutadà de Girona i notari de Santa Coloma de Farners nomenat pel mateix Carles de Vilademany i de Cruïlles, senyor d'aquesta població. El fet que avui es trobi a l'arxiu de Begur s'explica perquè qui va comprar el castell i qui, un cop pagat el preu, va quedar-se l'escriptura de venda en senyal de propietat, va ser la universitat dels llocs de Begur, Regencós i Esclanyà.

Cal advertir, tanmateix, que no es tracta d'una simple venda. L'escriptura és una venda a carta de gràcia perquè inclou una clàusula que preveia la possibilitat, per al senyor Carles de Vilademany i de Cruïlles, de recomprar els béns objecte de la venda. A més, en el mateix full de pergami, es troba l'època de la venda, és a dir, el reconeixement per part del senyor feudal d'haver rebut els diners corresponents al preu del castell, dels drets que li pertocaven i dels delmes de les terres i del mar.

L'autor d'aquest interessant estudi, Elvis Mallorquí i García (Riudellots de la Selva, 1971), és historiador i professor d'ensenyament secundari. Es va llicenciar en història el 1994 a la Universitat de Girona, on va treballar com a becari d'investigació fins al 1998. Els seus estudis se centren en l'evolució del territori i de la societat rural de les terres gironines.

Ha publicat, entre d'altres, els documents de l'arxiu del monestir de Sant Miquel de Cruïlles i un llibre sobre el poblament i el paisatge de les Gavarres a l'edat mitjana. És coautor del llibre *El castell de Sant Joan de Lloret*.

Finalment, cal informar que els interessats en el llibre poden adquirir-lo al Centre Cultural Escoles Velles o bé a les llibreries Carreras i Ribera de Begur.

Pels Descosits

But liars we can never trust...
Isaac Watts
Against Lying

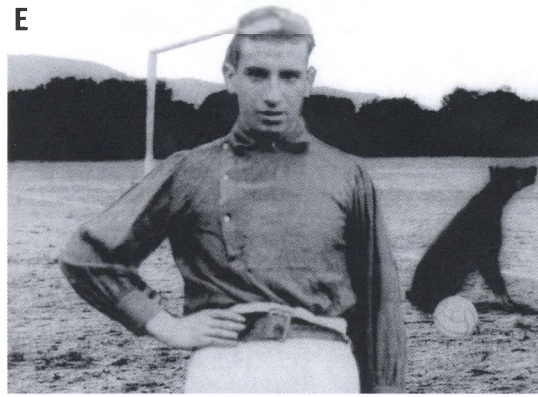
En la reunió érem vuitanta persones. Impossible recordar tantes noves coneixences fetes en poca estona! Recordo però perfectament un senyor: Tinc la faç a la memòria, però n'he oblidat el nom. Era begurenc, begurenc de tot l'any –no dels d'estiu o de *weekend*–. I me'n contà de l'alçada d'un campanar sobre la meva família (i imagino que es reservà aquelles que podien no ésser agradables) que eren, em digué, poc menys que dogma de fe a Begur.

M'és simpàtic el xafardeig dels pobles (sempre més edificant que suportar com un estaquirot horripilants programes de televisió). Però, si us plau, sense donar gat per llebre, ni tergiversant-ho tot; ni inventant falses collonades.

Em va assegurar el susdit senyor, a part d'imaginaris falsos festejaments de parents i parentes, que el meu pare havia estat jugador del Barcelona (quan, en realitat ho fou del F. C. Català, llavors rival del Barça, al qual per cert havia "golejat" algun cop). I que fou coma jugador de futbol que havia "fet la primera pela"; quan a l'època els futbolistes no sols no cobraven sinó que, fins i tot, en partits de Campionat de Catalunya, cada jugador col·laborava amb uns cèntims per pagar l'home que marcava les ratlles del camp i col·locava les xarxes.

I que, més tard, havia operat el Cabdill!, quan mai no li havia examinat els ulls (Franco mai tingué una afecció ocular d'indicació operatòria i el seu oculista era un professor que exercia a Madrid). I una altra trola: Que el meu pare havia operat la Reina Elizabeth de Bèlgica. Ni operat ni examinat: L'amistat li venia d'haver visitat –no operat– un familiar de la reina. Això no eixí del xafardeig begurenc; més d'un periòdic ho havia publicat.

És notable com, per tal d'atraure l'atenció, hom inventa qualsevol atzagaiada. Una de les més absurdes, recent -deu ésser cert, puig que més de vint persones ja m'han assegurat dogmàticament,

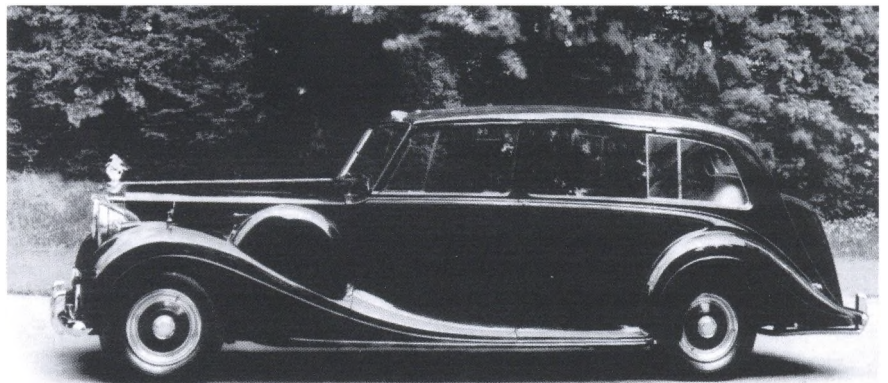
H. Arruga, jugador del F.C. Català, l'any 1904.

“perquè algú ho havia dit per la ràdio” (vaja garantia!) –no sé quina ràdio ni qui, ni ganes–: Amb motiu de les noces del Príncep, el Rolls que porta la parella –un dels tres lliurats a Franco per les comitatives oficials (fins aquí cert) “foren obsequi del Führer”! Fins a quins extrems pot arribar la ignorància i la manca de pudor per exhibir-la?

Hitler regala, sí, un Mercedes de 6 rodes (les 4 posteriors motrius) al Cabdill. Però si l'hagués volgut obsequiar amb un luxós d'elit, fora lògic que hauria elegit un cotxe alemany, per exemple, un Maybach o un Horch; mai un automòbil britànic. Però a més Hitler morí l'any 1945. I els vint Rolls-Royce Phantom IV reservats a caps d'estat o persones de rang similar, no es començaren a produir fins a últims del 1949.

I és que quan hom parla del que no és seu, que n'és d'oportú l'adagi “mai n'hi a prou de callar”. Car, com bé deia Spencer, “quan més un domina el coneixement d'algunes coses, més intensificada té la ignorància per les a altres”.

A. Arruga Forgas

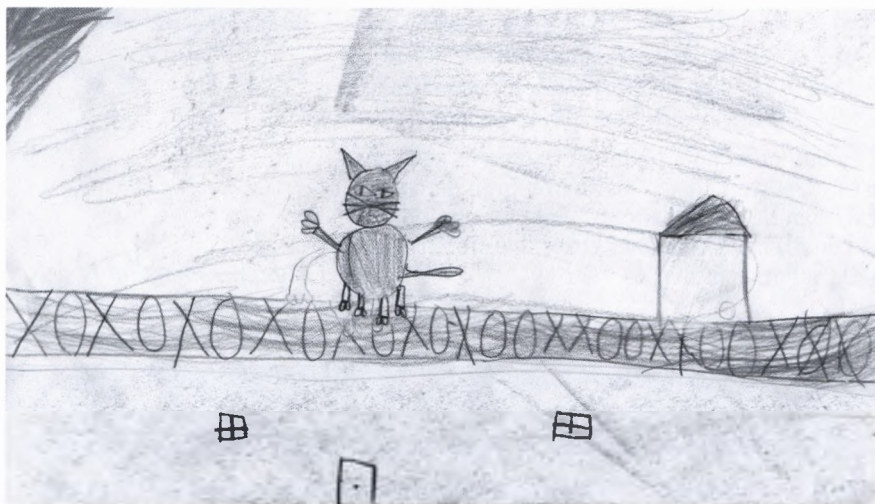
El primer Phantom IV dels vint construïts entre 1949 i 1953

Activitats Progat

El dissabte 5 de juny de 2004 **PROGAT BEGUR** va organitzar al casino Cultural una xerrada que tractava de les *Conductes instintives del gat que viu en una família amb nens i problemes d'ansietat dels gossos a causa de una interacció incorrecta entre els membres de la família i l'animal*. A la mateixa hora es passava la pel·lícula de dibuixos animants *El gat sense cua* dirigida a tots els públics, especialment l'infantil.

Acabats aquests actes, que eren la cloenda pública i festiva dels concursos de dibuix i narrativa que amb el tema *el gat, els animals i la natura* s'havien dut a terme durant el mes de maig a les escoles del municipi, es procedí al lliurament del premis als representants de la Llar d'Infants Ses Falgues, l'Escola L'Olivar Vell d'Esclanyà i l'Escola Doctor Arruga, és a dir, tots els centres d'ensenyament del municipi que hi havien participat amb els seus més de 300 infants.

Jat Laaroussi

Els guanyadors del **Concurs de Dibuix de Cicle Inicial de Primària** foren en Marc Collado i en Jat Laaroussi pel que fa al **primer curs** i en Vidal Calabús i la Júlia Ametller pel que fa al **segon curs**.

Marc Collado

En el **Concurs de Narrativa** els guanyadors de **Cicle Mitjà de Primària** foren Mar Moreno amb *La senyora Maria* i la Natàlia Ros amb *La senyora Maria i els 4 gats*, pel que fa a **tercer curs** i en Nil Garcia

amb *La Maria i els gats II* i la Gemma Idáñez amb *En Pere i la sospita*, pel que fa a **quart curs**. Els de **Cicle Superior de Primària** foren la Júlia Corominas amb *La vida del gat* i en Jordi Mirandas amb *El gat abandonat*, pel que fa al **cinquè curs** i la Berta Aneas amb *Els gatets del mas* i l'Àlex Rodríguez amb *Història d'uns gats*, pel que fa al **sisè curs**.

El patrocini dels actes per part de l'Ajuntament; la tasca del Jurat dels concursos format per la Josefina Sallés, secretària de Progat, els veterinaris Núria Nebot i Lluís Turet, l'Antoni Bonfill, mestre del Dr. Arruga; i la iniciativa de la Virgínia, presidenta de Progat, i el seu equip de col·laboradores; i la feina permanent al carrer, de control dels gats al municipi, que porta a terme la Cristal Reina, ha estat fonamental per aconseguir mobilitzar mestres, pares, infants i begurencs en general.

Si hem millorat la sensibilització cap als gats i la seva problemàtica en el nostre municipi ens donem per satisfets, atès que aquesta és la principal preocupació de **Progat Begur**.

Els gatets del mas

Fa molt i molt de temps una família que vivia a Barcelona es va voler traslladar a Vilaseca, un poble petit.

Tot va començar quan...

Poble endins, hi havia un mas abandonat no feia gaires mesos. Un bon dia, una persona va anar a veure el mas, li va agradar molt la casa i on estava situada, tenia molt bones vistes, i va pensar a comprar-lo. Era perfecte per a la seva família. Content, els va dir a la seva dona i dos fills que ja havia trobat casa per anar a viure a Vilaseca, però els seus dos fills no volien anar a viure al mas, ells s'estimaven la seva ciutat.

– Per què?– li va preguntar el pare al seu fill.

– Jo m'estimo molt Barcelona, i no vull anar a viure a un poble – va respondre el nen.

Després la filla gran va dir:

– Ho sento però jo no me'n vaig de Barcelona. Llavors la mare va haver de posar una mica d'ordre:

– Però si us agradarà molt viure en un poblet petit, en una casa amb jardí, ja ho veureu!

Al cap de poques setmanes, després d'haver fet una mica de neteja al mas, es van traslladar.

Un bon dia la nena, mentre estava passejant pel jardí, es va trobar uns gatets que no feien massa bon aspecte, eren molt petits, potser no feia gaires dies del seu neixement. Va anar corrent a explicar-ho als seus pares:

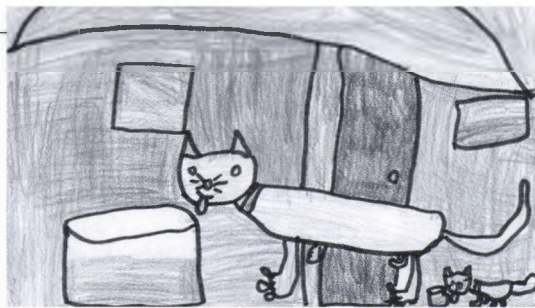
- Pare!, mare! He trobat uns gatets petits. Els vull cuidar. Puc portar-los a casa?

Els pares van dir que eren gatets abandonats i que no els volien a casa.

Però un bon dia, la filla va agafar els gatets i els va portar a la seva habitació. La mare en entrar els va veure, no li va fer gaire gràcia, però va pensar que per tenir-los a casa, era millor que els visités el veterinari. La filla es va posar molt contenta, per això li va fer un petó.

Al dia següent, van anar a la consulta. El veterinari els va dir que només era qüestió de donar-los menjar i aigua, i es farien uns gatets molt bonics. Els van portar a casa i van fer un sopar molt bo per celebrar que estaven bé.

Des de llavors van viure feliços en aquell mas i no van trobar a faltar la ciutat.

Vidal Calabús

La vida del Gat

Júlia Ametller

Ahir, vaig veure un gat pel carrer de davant de casa. Era negre i tenia els ulls marrons, i uns bigotis molt llargs que devien fer uns deu centímetres.

Quan vaig tornar a casa li vaig preguntar a la mare que si me'l podia quedar, i va dir que no perquè tenia al·lèrgia a aquells animalons tan bonics. Als meus germans, els agraden molt els gats i a mi també, m'encanten.

L'endemà el vaig agafar i vaig veure que tenia una ferida a la pota del darrere, i no podia caminar, vaig agafar 30 euros i vaig anar ràpidament al veterinari perquè li curés. Primer li va desinfectar amb "Betadine" li va cosir i després li va posar una bena bastant gruixuda perquè no se la toqués i se'l va quedar una setmana. Això, ho vaig dir a la meva mare i va dir que se'l quedaria l'àvia, em vaig posar molt contenta i li vaig posar un nom, i es va dir "Moqui".

I així va ser com vaig salvar una vida, la d'un preciós gat.

Segle XXI

No fa gaire, el malaguanyat col·lega J.C. Riera ens recordava aquella pregunta de... “i tu, amb què comptes per tirar endavant?” Era la pregunta que el pare de la xicota feia al pretendent de la seva filla ja que volia saber si li mancaria quelcom un cop casada. La resposta era “compto amb dues mans per treballar i amb un cor per estimar”. Aquells matrimonis eren fruit d'un pacte: l'home portava els “quartos” a casa i la dona tenia cura de la família i dels fills. L'home els guanyava i la dona els gastava. Si no hi havia cap entrebanc, la família funcionava a la perfecció.

Ara, tot això faria riure perquè una família ha de comptar amb dos jornals: el de l'home i un altre de la dona. És que ara hom dina i sopa dues vegades? No. Ara l'habitatge s'ha hagut de comprar amb hipoteca inclosa i també hi ha un o dos cotxes i un munt d'electrodomèstics, televisions, videos, etc. que fan que s'hagin de pagar unes quantes lletres. Tothom esmorza fora de casa i sovint es fan àpats de restaurant. Per vacances, es fan uns viatges increïbles i la vestimenta, els espectacles, l'internet, els telèfons mòbils, juntament amb les guarderies, els col·legis, els esports i les joguines acaben de fer molt difícil l'arribada del final de cada mes sense que la caixa estigui a zero des d'uns quants dies abans.

A més a més, la gent ja no pren parella per sempre. Ja es comença per la fórmula de “amor de cap de setmana” i després ja veurem si vivim junts o ens casem. Els pares ja no hi juguen cap paper (tret del de pagar i pagar). I és molt probable que tant l'home com la dona se'n busquin “un altre” al cap d'uns anys.

Dins d'aquest panorama familiar, què se n'ha de fer dels fills? Doncs, portar-los a la guarderia quan són petits i a l'escola després. Què se n'haurà fet dels pares i els avis?: a la residència. I a les cases qui hi queda? Doncs ningú. Afortunadament, aquest panorama no és pas general i és més propi de Barcelona que no pas de Begur. Altrament,

abans també hi havia homes que no portaven pas tot el jornal a casa... i que mantenien dues famílies. El “mam” (abans sols era vi) també jugava males passades a les famílies, i les dones estaven molt lligades i mancades de llibertat. El canvi, doncs, com tot en aquesta vida, també té aspectes positius. Les pitjors conseqüències d'aquesta situació familiar tan greu i tan abundant, les pateixen en primer lloc els fills i de retruc tota la societat. L'educació dels fills és una feina delicada, en la qual els pares tenen una greu responsabilitat i que avui dia ha quedat abandonada a la sort, i moltes vegades surt malament. Sovint els pares no s'assabenten de què fan ni amb qui van llurs fills i es pensen que tot rutlla bé. La realitat és que els fills fan la seva, conscients que a casa no en saben res. És la llibertat, l'oci i allò de “cor què vols, cor què desitges”, sense limitacions. Per si tot això fos poc, al jovent d'ara encara se'ls ha deslliurat de fer el servei militar. Per tant, no hauran tingut ocasió de saber allò de “qui mana, mana”. Ni el pare, ni el mestre ni la disciplina militar: se'n riuen de tothom. Tampoc han passat cap guerra ni saben què és tenir por, ni passar gana ni fred... I així van creixent i fent-se grans.

És innegable que avui dia els fills en prou feines veuen a llurs pares, i a les guarderies, als col·legis i als instituts reben la influència indefugible i nefasta dels líders. I els nois líder no són pas els més educats, no: són els més desvergonyits i els més agressius. Aquests nens i nenes líders imposen la seva voluntat a tota la classe i tots els altres nens i nenes s'hi sotmeten. Tots volen ser com ells (encara que no ho diguin). Mentre són nens petits, l'exemple dels líders els fa fer dolenteries però els mestres encara poden imposar llur autoritat. Però quan ja són més grans, les dolenteries esdevenen bretolades. A les classes, sonen el telèfons mòbils i el soroll i la desatenció són constants. És quasi impossible ensenyar ni aprendre res. Als mestres i professors els tracten de tu i no els tenen cap respecte. És habitual que els

diguin barbaritats, els escupin i, fins i tot, els agredeixin dins i fora del centre docent. L'escopinada i l'insult a la mare del mestre és un fet habitual. Naturalment, hi ha excepcions.

És clar que els més perjudicats per aquesta situació són els mateixos alumnes. Quasi tots els mestres estan desmotivats i el resultat és que l'escola, sobretot la pública, és inoperant. Les estadístiques diuen que els alumnes en surten amb un nivell cultural baixíssim, que fins tot quatre de cada deu saben llegir però no entenen el que llegeixen, i no cal dir que hi ha una incapacitat generalitzada per aprendre idiomes.

L'ensenyament, el paguem entre tots i s'emporta una bona part dels diners públics. Si no funciona, s'estan llençant molts dels nostres diners per la finestra. M'estranya que a les facultats de sociologia no se n'hagin adonat del que ens ve al damunt i els polítics no hagin fet res per “reconduir” aquesta jovenalla ingovernable que va essent majoria a tots els nostres pobles i ciutats. Ara, però, sembla que es parla d'una nova llei que provaria de posar ordre a les aules. Als 12 anys, el jovent ha d'anar cap a l'Institut (l'ESO). Sovint han de desplaçar-se a un altre poble. Més llibertat (ningú els coneix), nous companys i nous líders. Sempre per model un desvergonyit. Els pares tenen un greu problema cada vegada que hi ha vacances escolars. Què en fan dels fills? No se'ls poden pas emportar als viatges. Doncs cap a Begur, i així veiem pares i mares entaulats a la plaça mentre un munt de criatures corren, es barallen, patinen, van amb bicicleta, amb patinet ... A Sa Tuna s'hi fan relleus per vigilar criatures a la plaça mentre els pares passen la tarda lluny (i a voltes també la nit).

I quan l'ESO s'hagi acabat? Com que tot just tindran 16 anys, encara no podran entrar a les discoteques. Llavors, compren begudes alcohòliques i s'ajunten en llocs escollits: és el “botellón”. Això és el que passa en molts altres llocs i els diaris en van plens... Les bretolades són cada cop més grosses i

últimament els ha donat per cremar automòbils.

Bé, us heu adonat que aquest personal el dia de demà seran els homes i dones del nostre país? Heu pensat que al cap de dos anys (als 18) ja podran votar? És clar que "passotes" com són segurament no votaran. Sempre m'han fet molta enveja els països europeus, veïns nostres, com França, Alemanya, Holanda i, sobretot Anglaterra,

on la gent ha pujat per l'escala de la vida amb molta seriositat. Als segles XVII i XVIII, hi trobem tota la "plantilla" d'homes il·lustres que han fet avançar la civilització. De petits, aquells homes ja tenien la dèria de les matemàtiques o la física, la química o la medicina; la filosofia, la literatura, la història, o qualsevol altra faceta de la cultura. És clar que les famílies i les escoles no eren pas com les nostres d'ara...

Suposo que aquest escrit haurà molestat a més d'un begurenc. I és que hi ha molts pares i mares que ignoren que llurs fills es trobin dins d'una situació tan greu. Els recomano que mirin d'assabentar-se'n i que és convenient treure's aquella bena que tots portem als ulls quant es tracta dels fills. També hi ha gent que pensa com jo però calla.

Joaquim Valentí i Fiol

MENTRE BUFA LA TRAMUNTANA

Novetats

–Ei, Jordi. Tè, *Es Pedrís Llarg* del mes de març. Com pots veure, porta un nou format. Te l'he estat guardant perquè hi ha hagut una gran demanadissa –li digué en Xicu a en Jordi tan bon punt va arribar a Begur per passar el cap de setmana.

–Oh, sí! És ben diferent... Està bé, però, si vols que t'ho digui, Xicu, *Es Pedrís Llarg* no és pas sant de la meva devoció.

–I doncs què vols? Una revista d'es cor com ses que us "mengeu" es barcelonins i, sobretot, ses barcelonines?

–No, home. No t'ho prenguis així –Digué en Jordi en to conciliador.

–És que tot el que passa per Begur és cosa de poble i, per vosaltres, els barcelonins, representa rebaixar-vos de categoria. Per això, *Es Pedrís Llarg* no és sant de sa teua devoció –va insistir en Xicu.

–No és així, però ja sé que no podria pas entendre'm amb tu en qüestions d'aquesta mena –feu en Jordi, veient que la cosa anava per mal camí.

–Doncs sàpigues que aquesta novetat ha despertat s'interès de tot es poble. Fins i tot, hi va haver una sessió a sa sala d'actes de l'Ajuntament per presentar es nou format de sa nostra revista.

–I què s'hi va dir en aquesta sessió de presentació?

–Doncs ja em sap greu, Jordi, no te'n puc explicar res perquè jo no hi era.

–Com és possible que un begurenc de soca arrel com tu no anés a l'Ajuntament en una ocasió com aquesta? –va preguntar en Jordi tot sorprès.

–Perquè no m'ho varen fer saber. M'envien a casa els anuncis de totes ses exposicions i coses per l'estil però sa convocatòria per sa presentació d'es nou format d' *Es Pedrís Llarg* no em va arribar i per això no me'n vaig assabentar.

–"Buenu", ja veig que heu fel la revista una mica més petita –digué en Jordi.

–Sí, però no per això hi manca res del que hi sortia fins ara.

–Però *Es Pedrís Llarg* ara és més petit –va insistir en Jordi.

–Totes ses publicacions s'han fet més petites en un moment o altre de sa seua vida. Recorda't d'es diaris, que fa molts anys eren molt més grossos. Tant, que fins i tot era incòmode llegir-los. Des d'aquells temps, s'han fet més petits un parell de vegades, –va explicar en Xicu.

–"Buenu, Buenu", ara que no passi allò que, per llegir-lo, s'hagi d'anar a buscar una lupa. Ho han fet tot més petit, fins i tot les lletres? –va preguntar en Jordi.

–No, home, no. Tot es pot llegir bé sense lupes.

–Doncs mira que ahir, sense anar més lluny, vaig anar a cal metge i a la sala d'espera hi havia una revista d'aquestes que porten totes les dades dels cotxes. Vols creure, Xicu, que no vaig poder saber el preu del cotxe que a mi m'agrada? Les lletres eren tan petites que solament es podia llegir les capçaleres.

–Em penso que exageres, Jordi.

–No exagero gens, Xicu. I a més, tens un exemple d'això mateix en les guies de telèfons. Des que les han fet més primes, jo i molta mes gent hem de fer servir una lupa per llegir els noms i els números.

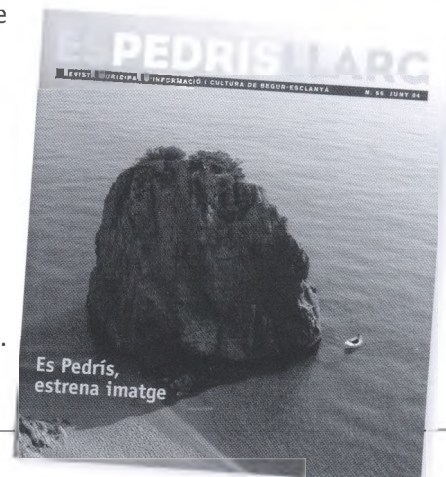
–Doncs mira, amb això sí que tens raó. Na Reparada i jo sempre renequem quan hem de buscar un número de telèfon a sa guia.

Sempre tenim raons buscant sa lupa per casa.

–És que na Reparada i tu sou un parell de desmanegats.

–Saps què et dic, Jordi? El de sempre: puja aquí dalt i balla...

Grèvol

Estela i Cèsar Mascort Marquès, testimoni viu de l'emigració a Cuba

Estela i Cèsar Mascort Marquès
Foto: M. Carreras

La història contemporània de Begur no s'entendria sense tenir molt present l'aventura americana que van viure molts dels seus habitants (el mateix estil arquitectònic de molts edificis del poble n'és una prova visible). Al llarg del temps, i sobretot al segle XIX, molts habitants de Begur emigraren més enllà de l'Atlàntic a la recerca de fortuna o a establir lligams comercials. Cuba va ser la destinació preferida de la majoria dels begurencs que emigraren. De fet, és llei de vida, cada vegada resten menys testimonis que ens puguin explicar la peripècia humana de recórrer més de 8.000 kilòmetres a la recerca d'una vida millor. Per sort, en una càlida tarda d'aquest mes d'agost, hem pogut conversar amb dos begurencs de Cuba: els germans Estela i Cèsar Mascort Marquès. Les seves respostes han estat tan unànimes i compartides, que hem transcrit l'entrevista com si es tractés d'una sola veu.

Quins records teniu de Cuba?

Bé, encara que tots dos vam néixer a Cuba, de ben petits ja vam venir cap a Begur. L'Estela tenia uns vuit anys i en Cèsar quatre. Moltes de les coses que sabem ens les havia explicat l'àvia Mercedes.

Comencem, doncs, des del principi. Quan s'inicia la relació de la vostra família amb Cuba?

El nostre avi, que es deia Joan Marquès Ferriol va marxar de molt jovenet a Cuba cap a l'any 1857. Em sembla que devia tenir uns quinze anys.

Era molt normal que els catalans anessin a Cuba perquè els reclamava algun familiar. Va ser el seu cas?

Sí. Un seu germà que es deia Tomàs que ja feia una temporada que havia marxat el va reclamar.

On estaven instal·lats?

A la zona occidental de l'illa, al municipi de Consolación del Sur, a la província de Pinar del Rio. L'avi va haver de treballar molt dur, i en els primers anys va fer una mica de tot per guanyar-se la vida.

Però, se la va guanyar?

Tant, els catalans són molt treballadors. Fixeu-vos que amb el pas del temps va arribar a tenir la

propietat d'una plantació de tabac i fins i tot 20 esclaus al seu servei.

El tema dels esclaus sempre ha estat una mica delicat. A vegades s'ha volgut passar pàgina a un episodi de la història que explica l'origen de moltes fortunes.

És ben veritat. Hi ha el rumor que alguns begurencs es van enriquir gràcies al tràfic d'esclaus. I sabeu una cosa?, a casa sempre s'ha explicat que a l'oncle Tomàs el van matar els negres.

Deu n'hi do amb l'avi Joan. Devia tenir una certa influència en el municipi, no?

Efectivament. A part de la seva posició econòmica, va participar en la Guerra del Deu Anys, iniciada el 1868, com a voluntari al costat de l'exèrcit espanyol que lluitaven contra els independentistes cubans, que en deien els "insurrectos". Es va estar sis o set mesos al front de batalla. Al cap d'un temps, fins i tot va exercir d'alcalde. La plantació no va anar a més per culpa d'una malaltia de la planta del tabac que va fer que es perdessin molts diners.

Existeix una frase tradicional que ha arribat fins als nostres dies que diu que "un espanyol pot tenir a Cuba el que vulgui, menys fills espanyols", amb clara al·lusió als molts joves peninsulars que van arribar solters a l'illa (les famílies en què el dos cònjuges procedien de la Península eren casos molt minoritaris). L'avi va formar una família a Cuba?

Es va casar amb la cubana Mercedes Herrera Ferro, amb qui va tenir dos fills: un nen que va morir de petit, i una nena, Maria, la nostra mare, que va néixer a Cuba l'any 1896. La veritat, però, és que fora del matrimoni va tenir una pila de fills. Nosaltres ens sentim ben catalans, però és clar, tenim sang cubana.

Què us explicava d'aquella època l'àvia Mercedes?

Bé, en principi voldríem aclarir que l'àvia tot i ser cubana, el seus orígens familiars procedien de Galícia. Ja sabeu que allà a Cuba hi havia, també, molts gallecs. Ella tenia una gran destresa en l'art de fer puros, segons deia en podia arribar a fer 80 en un dia. L'àvia devia tenir un profund respecte a l'avi, ja que sempre l'anomenava Don Juan. Quina gràcia, no? Era la mateixa manera com

l'anomenaven els seus esclaus. Ara bé, el tracte amb els esclaus era molt bo, ja que quan es decretà l'abolició de l'esclavitud, els mateixos esclaus deien: *Y ahora donde vamos a ir, Don Juan?*

I el vostre pare, com va arribar a Cuba?

El nostre pare era un begurenc molt autèntic. La majoria de gent encara se'n recorda, es deia Francesc Mascort Marquès, però era conegut a Begur com a "Falajos". Va marxar a principis del segle XX, i ho feu segurament perquè el devia reclamar el seu oncle Joan Marquès Ferriol, o sigui el nostre avi.

A veure si ho entenem, el vostre pare i la vostra mare eren cosins, no?

Efectivament. En aquella època i en aquella situació d'emigració era bastant habitual casar-se entre família. Doncs bé, els pares es van casar a Consolación del Sur. La mare només tenia disset anys, mentre que el pare li doblava l'edat.

Marxar a fer les Amèriques a partir del 1900 ja no era tan normal. La majoria de begurencs havien emigrat, sobretot, entre 1820 i 1860. Què va fer el pare a Cuba?

Suposo que amb els diners i les coneixences de l'avi, al pare no li va ser massa difícil establir-se en aquelles terres. Amb la mare van obrir una botiga on es venia una mica de tot. Crec que era una botiga d'*ultramarinos*, es deia Emporiom. Estava situada al barri de la Jagua. Al pare se'l coneixia allà amb el sobrenom de "el catalán".

Sí, segurament els cubans es referien a la seva condició de comerciant, ja que com que els catalans a l'illa es dedicaven bàsicament al comerç, s'associava el gentilici català amb el de la professió. Però, va prosperar el negoci de la botiga?

No gaire. La veritat és que el pare no tenia l'esperit típic del català, o sigui de negociant. Més aviat tenia un esperit d'artista. Tot sovint el pare viatjava a veure amics fins a l'Havana, que estava potser a uns 200 quilòmetres de Consolación. O sigui, que no estava gaire pel negoci. Érem quatre germans: l'Estela, l'Ofèlia –que ja va néixer a Begur–, l'Elio i en Cèsar. Vam tornar quan tots tres érem encara molt petits.

Però, per què vàreu tornar. Per què el negoci no

acabava d'anar bé?

Ens sembla que hi van pesar més les raons sentimentals. El meu pare sentia una profunda enyorança de Begur, fins i tot, va fer imprimir en els impresos de la botiga una imatge del castell de Begur i una poesia titulada "Invocació a les ruïnes del castell de Begur". L'enyor va ser, doncs, el responsable de la tornada. Ara bé, l'avi Joan es va quedar a Cuba on moriria un temps més tard.

Com va anar el viatge de tornada?

Fatal! La travessia va durar un mes i va estar plena de calamitats. Vam patir molt. El nostre germà, l'Elio, va emmalaltir i als pocs dies d'arribar a Barcelona va morir. No ens el van deixar ni veure.

I a Begur, què?

Doncs, la mare es va angoixar molt per la mort del seu fill. A més, no oblidem que era cubana i ara era ella que s'enyorava de l'illa. De totes maneres la família va arribar amb unes quantes monedes d'or a la butxaca i una petita fortuna. El cert és que vam poder viure de rendes, fins a la Guerra Civil espanyola que com sabeu va ser molt desgraciada. En aquella època de misèria l'àvia va tornar a fer alguns puros, dels que amb la postguerra i l'estraperlo encara en vam poder treure algun profit.

Heu conservat documentació de la vostra experiència a Cuba?

Papers em penso que no em vam portar gaires. Això sí, el pare va tornar amb una cotorra. Durant un temps vam escriure cartes des de Begur a Cuba, per l'àvia que no en sabia. No, no ens ha quedat res de documents. Es van perdre o potser algun membre de la família els va llençar.

La família Mascort-Marquès són els darrers testimonis vius d'un període històric molt important per a Begur. Sortosament, el municipi de Begur té plantejat un sòlid projecte de recerca, recuperació i difusió de la història de les relacions entre Begur i Cuba. L'Estela i en Cèsar representen, de manera simbòlica, a centenars de begurencs que trobaren a Cuba la seva segona pàtria.

Lluís Costa

El matrimoni format per Francesc Mascort i Maria Marquès amb el seu fill Elio, en una foto d'estudi feta a Cuba

Fotografia cedida per la família Mascort

La casa de Joan Marquès Ferriol a Consolación del Sur, a l'actualitat.

Foto: Dolors Mascort

El Parlar popular

Fa anys que reivindico la recuperació de la parla pròpia de Begur, amb les seves peculiaritats i els seus girs plens d'humor, saviesa popular i murrieria.

De fet, el que m'agradaria és que tots els pobles mantinguessin viva la memòria de la seva cultura, i no hi ha element més indispensable per a la cultura que la llengua. Aquesta diversitat lingüística, dialectal, lluny de ser cap problema o destorb, és un privilegi. Les paraules i expressions distintives de cada vila, de cada comarca, enriqueixen i enforteixen l'idioma.

Per un complex d'inferioritat o per voler sentir-nos més "moderns", els begurencs hem anat cedint terreny, hem anat claudicant de la nostra parla popular i, avui, amb prou feines sobreviuen algunes característiques del nostre parlar. Potser hi ha gent que creu que l'avanç de la societat consisteix a abandonar tot el que tingui una espurna d'antigor i, per això, renuncien a utilitzar els mots, les dites o els refranys dels seus avis. Malauradament, alguns

consideren que la modernitat consisteix a destruir els vestigis del passat i arrasen tot allò que els fa nosa en nom del progrés. Però el veritable progrés, sobretot el moral i cultural, és aquell que s'assenta sobre les arrels, perquè, altrament, tot acaba trontollant i ensorrant-se.

La llengua cohesiona els parlants i reforça la seva consciència. És per aquest motiu que la pèrdua d'una parla pròpia no només fa mal a la llengua, sinó que esquerda la cultura i la identitat de qualsevol poble.

Així doncs, llibres com *Refranys i dites populars de Llofriu, recollides per Irene Rocas* esdevenen de vital importància, perquè furguen en la memòria col·lectiva i en rescaten allò que l'oblit, la desídia o l'esnobisme han esborrat. Tot aquest material lingüístic ens aporta un gran cabal d'informació. Per una banda, ens mostra com enraonava aquella

gent: era un català viu, fresc, subtil i precís, ben allunyat d'aquesta llengua present que, massa sovint, es manifesta anèmica, barroera i contaminada. D'altra banda, reflecteix com era la seva vida quotidiana: què els interessava, què els amoinava, quin paper tenia el temps en les seves existències, amb quins remeis es guarien o què en pensaven dels pobles veïns.

Ben sovint, buscant informació de les tradicions i la parla popular, em sorprenia trobar constants referències a Llofriu. Tant en el *Costumari Català* de Joan Amades, com al diccionari Alcover-Moll, el poble de Llofriu hi apareix reiteradament. Ara sé que aquesta presència ve donada per la gran tasca d'Irene Rocas, una dona humil i inquieta que s'estimava la llengua i les tradicions i que es va dedicar a recopilar-les i preservar-les. Fou col·laboradora d'Antoni Maria Alcover, filòleg marllorquí que, juntament amb Moll, aplegà els mots del català, el valencià i el balear en una obra de referència que, a parer meu, no ha estat prou valorada. Durant tota la seva vida, i malgrat les dificultats i limitacions de l'època, aquesta dona va cultivar la seva estima a la cultura i la llengua del nostre país.

El llibre d'Irene Rocas, tot i parlar específicament de Llofriu, recull també material dels pobles del voltant, Begur entre ells. Llegint-lo he recordat expressions i mots que sentia dir als meus avis o que, encara no fa gaires anys, eren comuns en l'enraonar de Begur. Avui, ja només ho escolto de boca dels més grans i em sap greu que tota aquesta herència lingüística i cultural estigui condemnada a l'oblit.

Tant de bo llibres com aquests serveixin per obrir-nos els ulls i fer-nos adonar que, a casa, també hi ha un munt de tresors que cal conèixer, gaudir i preservar, encara que molts es deixin enlluernar per tot el que ve de fora. Sobretot hauriem de ser conscients que el respecte al futur passa pel respecte al passat.

Com molt ve expressa una dita del llibre: *Qui perd lo seu, perd el seny.*

Miquel Martín i Serra

Tot recordant a en Martí Ferrer i Bruguera

Entre els dies que recordo com un mal son hi he inclòs el vuit de juny d'enguany. N'he tingut i ben segur que en tindrè d'altres, és lògic, és normal en aquesta vida, però quan ens deixa un bon amic, algú que estimem, n'és prou de fotut com perquè et sentis malament i et resti dins el teu cor aquest sentiment que quelcom no va com esperaves i més en veure que els plans de futur que s'havien fet s'enfonsen. En aquest dia assenyalat ens va deixar en Martí Ferrer i Bruguera qui, tant per mi com per tota la meva família, ha estat una institució. Nostre record envers ell serà inesborrable.

Permeteu-me explicar-vos des del meu punt de vista qui i com era en Martí. Poques i escollides han estat les persones que, com ell, han tingut una estima tant forta per la seva professió i pel proïsme. Des de la seva faceta professional cal dir que escollir la pediatria és més que significatiu. Tota la vida ha estat dedicant-se als altres, nadons, infants i llurs familiars. I això durant més de dues generacions. I tothom l'ha estimat per la seva bondat, generositat, amabilitat, tendresa, afany de ser útil i capacitat d'entendre els problemes quotidians de cadascú.

Va néixer a Begur fa 74 anys i encara que per les circumstàncies va viure al Prat de Llobregat, on la seva família s'havia arrelat, el seu cor sempre estava a Begur. I així ho transmetia a tots els amics, fins al punt, com és el meu cas, de fer sentir com a propi aquest bell indret de la Costa Brava. En Martí sabia molt bé què representava Begur dins seu i així ens ho feia saber esperant que els fruits li donessin la raó. I en el meu cas la va tenir tota, doncs ja fa més de trenta anys que hi som hi hem trobat i fet amics de debò. Però haig de parlar d'en Martí, a qui trobo en molta falta.

No puc deixar de recordar bells moments que vàrem viure junts tot fent camí cap a Begur, al voltant de l'estiu, navegant amb la seva barca des de Vilanova i la Geltrú. O les nostres excursions al Cap de Creus, sigui amb la família o els amics de Sa Riera per la Mare de Deu d'Agost, com era tradició en aquell temps. Tinc el goig present de

fa dos anys, que vàrem decidir tornar a fer aquest camí per recordar temps passats. En Martí, en Jaume Moya, en Guillem Alcover i jo, vam resseguir la ruta tradicional, gaudint per mar, emocionats, d'aquells bells indrets com són Cadaqués, Port Lligat, el Cap de Creus, Culip, el Portaló, la Taballera, etc., fins arribar a Port de la Selva. Va ser molt emotiu, repeteixo, però ja no va ser el mateix, ja que els anys no passen en va, deixen empremta.

Estic escrivint aquestes ratlles i sento com si en Martí m'ajudés en la tasca. I deu de ser així ja que si tota la vida m'ha estat ajudant, perquè no ara en aquests moments? Trobo en falta el seu ajut i els seus coneixements, no tan sols de metge, sinó de tot el que ens comporta viure més feliços en el dia a dia. Sento nostàlgia de no tenir-lo al meu costat.

Quants plans no havíem fet, una vegada arribada la nostra jubilació, d'anar a navegar, a pescar, a fer tot el que abans no havíem pogut per les nostres obligacions laborals! Aquests plans s'han enderrocats en un moment i ara en Martí reposa tranquil a Begur com desitjava, en el poble on va néixer, el lloc que tant estimava, i ben a prop del seu fill Sergi.

Hi ha malalties que no perdonen i en Martí va tenir la desgràcia de patir-ne una d'elles. I ell ho sabia, ja que no en va dominava l'ofici. Però us haig de dir que m'agradaria, quan arribi la meua hora, tenir el coratge que ens va demostrar lluitant contra la malaltia i la seva enteresa en tot moment; ben conscient del que succeïa li va dir a un familiar: Això s'acaba. I va deixar de patir, sens dubte, però amb el consol de tenir els seus estimats donant-li suport en tot moment.

Permeteu-me un últim record cap en Martí:

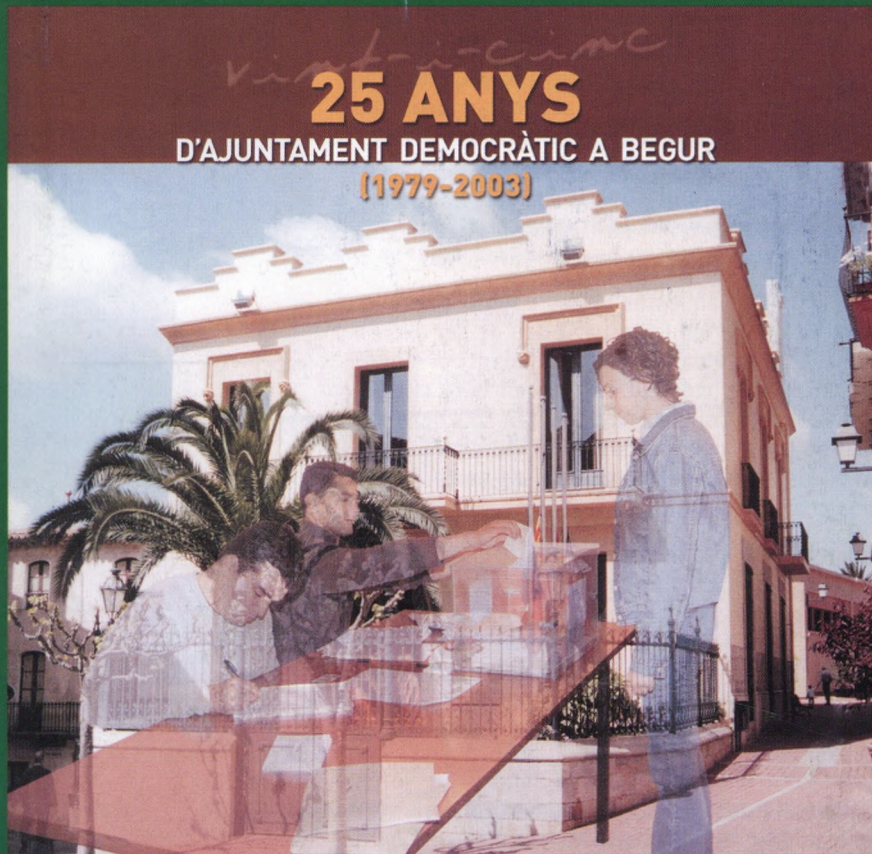
***D'una riba a l'altra has navegat deixant una fecunda llavor.
A tot hora has viscut pels demés amb forta empremta d'amor.
Serà bo recordar sempre més haver gaudit de la teva amistat.***

Pere Rodríguez i Darnés.

*Sopar social del Club Nàutic Sa Riera - Agost de 1999.
En Martí assegut a proa de S'Engruna*

Un llibre repassa els 25 anys d'ajuntaments democràtics a partir de l'experiència de Begur

Qui vulgui disposar d'un exemplar del llibre **25 anys d'ajuntament democràtic a Begur (1979-2003)** de manera gratuïta, només cal demanar-lo a l'Ajuntament, a l'Oficina de Turisme o bé a l'Arxiu Municipal.

L'historiador Lluís Costa, arxiver municipal de Begur, va presentar el llibre **25 anys d'ajuntament democràtic a Begur (1979-2003)**, en què fa una descripció general dels canvis que va comportar als municipis la mort del general Franco i els exemplifica exposant de quina manera es van aplicar a Begur. Segons l'historiador, però, cal encara més distància per poder fer una interpretació a fons d'aquest període polític crucial.

«El 1979 es partia tant del no-res, que no calia ni tan sols gaire imaginació per millorar les condicions dels ajuntaments.» Aquesta sola declaració serveix per explicar què va suposar la recuperació de la democràcia després de quaranta anys de dictadura: en una situació totalment precària, sense recursos financers i en un estat d'absoluta deixadesa, segons l'historiador i arxiver de Begur Lluís Costa, era inevitable i necessària la millora.

*Presentació del llibre el dia
31 de juliol de 2004*

Foto: Carreras

El llibre **25 anys d'ajuntament democràtic a Begur (1979-2003)**, presentat al consistori amb l'assistència d'alguns dels representants polítics de la transició municipal, s'estructura en tres parts diferenciades gràficament. En la primera, Costa introdueix el període històric des d'una perspectiva general, descrivint la fi de la dictadura, les primeres eleccions democràtiques a Begur i la reinstauració de la normalitat política; en la segona, es recorren els 25 anys de democràcia al municipi a través de fotografies que repassen eleccions, mítings, plens, inauguracions i manifestacions, i en l'última es faciliten els quadres de la composició de l'Ajuntament des de les eleccions de l'abril de 1979 fins a les del maig del 2003, que permeten apreciar d'un cop d'ull, explica l'historiador, el perfil professional dels polítics que han governat al poble i la seva franja d'edat.

L'anomenada primera transició, que va tardar quatre anys encara a arribar després de la mort de Franco, va trobar els ajuntaments minats sobretot per uns pressupostos esquistats i una estructura decrepita. «No atribueixo aquesta situació tant a la mala gestió d'algun alcalde, que segurament també hi és, com al sistema de finançament que existia a principis dels vuitanta, que condemnava els ajuntaments a la més gran deixadesa», assegura Lluís Costa. Els canvis que analitza es refereixen principalment a la substitució dels noms dels carrers, a l'evolució demogràfica i a les successives alternances dels grups polítics en el govern. Costa assegura que s'ha limitat a escriure un balanç sintètic de la transició que prefereix anomenar «descripció»: «La interpretació d'aquets període s'haurà de fer d'aquí a uns quants anys més, perquè encara no hi ha prou distància històrica.»

Eva Vázquez
(Publicat a *El Punt*, l'1-08-2004)

